

INSPIRATIONS- OG UNDERVISNINGSMATERIALE

Tre FILM fra Troens verden

Tro, kultur og kærester | Kulturchok | Voldens Væsen

Tre film af Anders Laugesen og Peter Williams

Det Mellemkirkelige Råd

INDHOLD

Sådan bruger du Tre film fra troen verden i undervisningen	3
FILM 1: Tro, kultur og kærester	5
Resume af filmen	5
Lektion 1: Ungdomsgruppen	6
Lektion 2: Kristendom og kønsrollemønstre	9
Lektion 3: Kristendom, kønsrollemønstre, kærester og sex	11
Lektion 4: Tro i hverdagen	14
Lektion 5: Fattigdom. Hvem er min næste?	15
FILM 2: Kulturchok	17
Resume af filmen	17
Lektion 6: Den danske Folkekirke. Hvor er den og hvem? Hvad skal den?	18
Lektion 7: Børn, unge og tro i Danmark	21
Lektion 8: Ældre familiemedlemmer. Hvis ansvar og hvordan?	23
Lektion 9: Bibelen og homoseksualitet	25
Lektion 10: Kulturchok	26
Film 3: Voldens væsen	27
Resume af filmen	27
Tema 1. Voldens væsen	28
Forslag til undervisning	29
Tema 2. Forsoningens mulighed	31
Forslag til undervisningen	32
Tema 3. Fredens skrøbelighed	34
Forslag til undervisning	34

Et undervisningsmateriale udarbejdet af Danmarks Kirkelige Mediecenter for
Det mellemkirkelige Råd

- Tekst og ide: cand. theol. Lene Sander
- Redigeret af cand. theol. Simon Kangas Larsen
- Konsulenter: Anders Laugesen (Danmarks Radio), Finn Rosenberg (Teologisk Pædagogisk Center, Løgumkloster) og Kirsten Auken (Det mellemkirkelige Råd).

1. udgave © Copyright 2005
ISBN: 87-87073-382

Det mellemkirkelige Råd | Peter Bangs vej 1D | 2000 Frederiksberg | 33 11 44 88
interchurch@interchurch.dk | www.interchurch.dk

1. Sådan bruger du Tre film fra troen verden i undervisningen

Der er mange muligheder for anvendelse af de tre film i undervisningen. Dette undervisningsmateriale peger på de mange forskellige temaer, der bliver slået an i filmene, og kommer med bud på pædagogiske vinkler på emnerne.

Målgrupper

Filmene og materialet er lavet med henblik på anvendelse i

- undervisningen af konfirmander (7. og 8. klasse)
- i folkeskolens ældste klasser (8.-10. klasse)
- på efterskoler

Materialet vil også med en let tilpasning kunne finde anvendelse

- på de videregående uddannelser (gymnasium og HF)
- på seminarier
- i den kirkelige voksenundervisning

Oplagte temaer til den kirkelige undervisning

Filmene kan bruges som en anderledes indgang til nogle af de områder, som mange undervisningsforløb for konfirmander kommer ind på:

- Tro, bøn og hverdag (lektion 4),
- Kærligheden til næsten (lektion 5)
- Etik og moral (lektion 5 og 9)
- Unge og deres forhold til kirken (lektion 1,6,7)
- Forholdet mellem kønnene mht. rettigheder og seksualitet
- Forholdet til de ældre generationer.

Oplagte fag og temaer i skolens undervisning

Materialets forskellige temaer kan bruges i tværfaglig temaundervisning i skolen mellem fag som religion/kristendom, samfundsfag, geografi og engelsk.

Oplagte temaer til skolens undervisning er fx

- forholdet mellem forskellige kulturer
- forholdet mellem generationerne
- forholdet mellem kønnene og
- spørgsmål angående etik og moral med bl.a. næstekærlighed og homoseksualitet som eksempler.
- Det store tema om kulturers forskellige brug af religion.

Nogle pædagogiske overvejelser

Filmene og undervisningsmaterialet kan tage de unge med på en rejse henholdsvis Kenya-Danmark tur-retur og til Sierra Leone. Herved får de unge en helt konkret rolle i filmene. De kan være opdagelsesrejsende, vidner, medmennesker osv. Den enkelte unge kommer til at spille en aktiv rolle i undervisningen, ved at de unges erfaringer og ressourcer kan inddrages i forbindelse med brug af brainstorm, gruppearbejde og rollespil, og den enkeltes personlige erfaringer kan inddrages i forskellige opgaver.

Ved at trække på de unges erfaringer kan underviseren vise eller skabe forbindelser mellem filmenes virkelighed og de unges virkelighed. Forbindelserne kan udbygges og bruges til at kaste nyt lys på den virkelighed, som de unge bliver præsenteret for, og den virkelighed, som de unge er en del af i deres liv her og nu.

Ved at sætte fokus på forbindelsen mellem filmen og de unge kan de unge opdage, at den "fremmede" virkelighed rent faktisk har noget med dem at gøre, og at den sætter deres liv i

perspektiv. Det kan styrke de unges interesse og lyst til at gøre nye erfaringer, fordi de unge kan bruge undervisningen til noget i forhold til hverdag og liv.

Mange pædagogiske tilgange

Undervisningsmaterialet lægger op til, at der skiftes mellem forskellige aktiviteter og undervisningsformer: Materialet foreslår f.eks. brainstorm, diskussion, individuelle skriftlige opgaver, opgaver i grupper, rollespil og brug af andre medier f.eks. musik og sang. De forskellige undervisningsformer lægger op til, at de unges erfaringer bruges aktivt, og aktivitetsskiftene støtter tilegnelsen ved at integrere hele kroppen i læringen. Herudover foreslås der både opgaver, som appellerer til logik og fornuft, og opgaver, der appellerer til følelser og kreativitet. Opgaverne er åbne i den forstand, at der ikke er et bestemt rigtigt eller forkert svar. Tanken er, at opgavernes åbenhed skal stimulere de unges sans for nuancer og føre til en personlig og kritisk stillingtagen.

Gruppearbejde

I materialet lægges der flere gange op til gruppearbejde. Der foreslås både større og mindre grupper helt ned til kun to personer. De større grupper er med til at sikre dynamik og iderigdom i forhold til tolkning af filmene, hvor mindre grupper er med til at åbne op for mere personlige drøftelser af de mange spændende, men også vanskelige etiske og religiøse temaer.

Brug lokale ressourcer

Flere gange bliver det foreslået, at du som underviser trækker på personer fra lokalområdet i forbindelse med at skabe en forbindelse mellem filmene og de unges virkelighed. På den måde kan filmene blive ekstra nærværende med perspektiv fra det globale til det lokale.

Sådan gør du

1) Se filmen

- Det er bedst at se hele den film, du vil bruge, i sin fulde udstrækning. Alle film varer ca. 28 minutter.
- Undervisningen kræver minimum en dobbelt-lektion og kan sagtens foregå over længere tid. Hvis det sidste er tilfældet, er det oplagt at se filmen i sin helhed i første lektion og så dykke ned og gentage enkelte scener i efterfølgende lektioner for på den måde at genopfriske hukommelsen hos de unge. Den mulighed er til stede via DVD-menuen og via henvisningerne til menuen i lektionerne.
- Hvis det ikke er muligt at bruge så meget tid på filmene kan man dykke ned og tage fat i et enkelt tema og en enkelt scene via undervisningsmaterialet og DVD-menuen.

2) Tag dialogen

- Materialet går tematisk til værks. Du kan derfor vælge at tage udgangspunkt i en del af filmen i undervisningen. Hver lektion indledes med en oversigt over temaer der kan undervises i.

3) Lav aktiviteten

- Til de fleste af temaerne er der forslag til en pædagogisk aktivitet. Nogle kan gennemføres uden egentlige forberedelser, andre kræver mere forberedelse, og fx at der indgås aftaler med medvirkende udefra.

Fra Danmark til Kenya:

FILM 1: Tro, kultur og kærester

Troens kulturelle udfordring

Resume af filmen

Den unge pige Dorte fra Danmark besøger de to jævnaldrende piger Emily og Gladys i deres hjem i Kenya. Dorte møder det rige kirkeliv, som de to piger er en del af. Hun møder også HIV/Aids-problematikken, der er meget omfattende i Kenya – også blandt de kristne. Mødet bliver også til en snak om tro og kirke og om - kærester, sex og kønsroller.

Temaer til undervisning:

Fattigdom, kønsroller, sex, kærester, tro og kirkens ungdomsarbejde

Oversigt over filmens scener

- Klip 1.1: Ungdomsgruppen i Kenya
- Klip 1.2: Besøg i slumområdet
- Klip 1.3: Samtale om fattigdom og egoisme
- Klip 1.4: Husmødrenes samtale
- Klip 1.5: Besøg hos masaierne
- Klip 1.6: Kønsroller i Kenya
- Klip 1.7: Diskussion om sex og ægteskab

Lektion 1: Ungdomsgruppen

Temaer: Gruffefunktioner, gruppens styrke og svagheder, kristne ungdomsgruppers formål og funktion

Formål med undervisningen

- Formålet med undervisningen er, at de unge bliver bevidst om gruppemekanismer, gruppers funktion, styrker og svagheder.
- Målet er også at de unge får forståelse for kristne ungdomsgruppers særkende i forhold til andre fællesskaber - såvel i Danmark som i Kenya.

Baggrundsstof til underviseren

Grupper – store og små – er afgørende for unge i hele verden. Det gælder både i Danmark og i Kenya, som de to små klip i filmene viser.

Den kenyanske ungdomsgruppe spiller en meget vigtig rolle i et samfund, hvor 15% af befolkningen er ramt af HIV/Aids. Ungdomsgruppen spiller en rolle som overlevelsesfaktor. Medlemmerne har et sted at gå hen og være, det sikre rum. Her finder medlemmerne et meningsfyldt fællesskab, hvor de kan føle sig trygge. Ungdomsgruppen udgør dermed et bolværk mod meningsløshed, sygdom og kriminalitet.

For unge i Danmark er gruppen også en måde til at (over)leve på i hverdagen. I gruppen får man identitet og styrke til at kunne klare de mange krav der stilles. Der findes megen dansk forskning og litteratur om ungdomsgrupper og kultur. Center for Ungdomsstudier og Religionspædagogik (www.CUR.nu) arbejder særligt med at afdække de religiøse og kristne ungdomsgruppers mekanismer. De udgiver jævnligt bøger og rapporter om emnet, der kan anbefales. Et andet ressource center er Center for Ungdomsforskning. De kan besøges på www.cefu.dk.

Forskelligt litteratur om emnet – alle med en kirkelig/religiøs vinkel:

- **Folkekirken og de unge i det hyperkomplekse samfund**, Af Jacob Zakarias Larsen m.fl., Teoltryk – teologisk forlag 2002
- **Generation search**, Af Thomas Willer og Søren Østergaard, Forlaget YouthResources 2001
- **Gud – det er for os!**, Af Eberhard Harbsmeier m.fl., Unitas forlag 2003
- **Hvad så der?**, Af Søren Østergaard og Rie Skårhøj, Unitas forlag 2005
- **Jeg tror på det hele – Gud, skæbnen og de syv bud**, Af Thomas Willer og Søren Østergaard, Unitas forlag 2004
- **Medvinde og modvinde**, Redigeret af Hans Wagner m.fl., FDFs forlag 2002
- **Teenager og Tro II**, Redigeret af Bo Lundgaard og Søren Østergaard, Forlaget YouthResources 2000

Til forberedelsen

Inviter en eller flere personer fra kristent ungdomsarbejde til at deltage i dagens lektion – gerne repræsentanter fra det lokale arbejde.

Ideer til undervisning

- **Se film 1: Tro, kultur og kærester**

Opgave

Stil de unge en af følgende opgaver:

En mundtlig opgave:

- Tal med hinanden to og to om jeres oplevelser i forbindelse med det at være del af en gruppe.

En skriftlig opgave:

- Skriv et lille notat om dine oplevelser i forbindelse med det at være del af en gruppe.

Inspirer evt. med følgende spørgsmål:

- Hvilke grupper er I med i? Nævn positive ting ved at være en del af gruppen. Nævn negative ting. Har du været uden for en gruppe? Hvordan forholdt du dig til det?

- Hvad er den bedste gruppe, du nogensinde har været med i? Hvorfor var det så godt? Hvilket formål havde gruppen? Var det en åben eller lukket gruppe?
- Hvis du skulle danne en gruppe, hvad skulle det så være for en gruppe? Hvilket formål, hvilke opgaver, hvilken sammensætning osv.?
- **Se eller genkald med eleverne Klip 1.1: Ungdomsgruppen i Kenya**

Diskussion

Rejs en diskussion på klassen. Brug evt. følgende spørgsmål:

- Hvilken funktion har ungdomsgruppen?
- Hvad får medlemmerne ud af at være med? Hvilken rolle spiller de enkelte medlemmer?
- Hvilket/hvilke formål har gruppen?
- Hvilke faktorer spiller ind, for at denne gruppe fungerer?
- Har du været med i en gruppe med et lignende formål eller funktion?
- På hvilke punkter adskiller den gruppe, du var med i, sig fra denne? Og på hvilke områder ligner den gruppe, du var med i, denne?
- **Se eller genkald med eleverne klip 2.3: Danske unge og kirke**

Fortsæt diskussionen. Brug evt. følgende spørgsmål:

- Hvorfor fungerer den kenyanske ungdomsgruppe?
- Hvorfor fungerer de danske ungdomsgrupper inden for Folkekirken ikke altid med samme succes?
- Hvad skal der til for at kristne ungdomsgrupper i Danmark kan fungere bedre?
- Hvad mener I der skal til? Hvad har I brug for? Har I brug for en kristen ungdomsgruppe?
- Ville det hjælpe, hvis man i kristne ungdomsgrupper talte mere om Jesus?

Gruppearbejde

Gruppe 1 og 2

De unge undersøger kristne ungdomsgrupper med hensyn til forekomst og funktion.

Brug evt. følgende spørgsmål:

- Undersøg forekomsten af kristne ungdomsgrupper i Danmark.
- Tjek både dem, der er inden for Folkekirken, og dem, der er uden for Folkekirken, fx grupper tilknyttet frimenigheder.

Brug internettet:

- På www.interchurch.dk (Det mellemkirkelige Råds hjemmeside, hvor der er et område til dette undervisningsmateriale) ligger en række links til kirkeligt ungdomsarbejde i Danmark og i verden.

Undersøg Kirkernes Verdensråds internationale side: www.wcc-coe.org og kig her efter "Youth Website." Brug evt. denne side til at komme i kontakt med kristne ungdomsgrupper rundt om i verden.

Brug også en søgemaskine til f.eks. at søge på "kristne ungdomsgrupper" eller "youth group Kenya Christianity."

Grupperne præsenterer deres resultater for de andre.

Gruppe 2 og 3

Grupperne udtænker spørgsmål til gæsten/gæsterne fra en kristen dansk ungdomsgruppe.

- Grupperne interviewer gæsterne.
- Grupperne fremkommer med et skriftligt resultat.

Grupperne fremlægger på skift deres resultater for hinanden. Underviseren skriver undervejs nøgleudsagn op på tavlen og samler trådene til sidst.

Flere ideer:

Lad de unge enten

- planlægge et besøg hos en af de kristne grupper i Danmark og udtænke spørgsmål til dem, eller
- selv prøve at deltage i en kristen gruppe

Tag udgangspunkt i Apostlenes Gerninger og fortæl de unge om, hvordan den første kristne gruppe fungerede.

Lektion 2: Kristendom og kønsrollemønstre

Temaer: Kultur, kristendom, kønsrollemønstre

Formål med undervisningen

- Formålet med undervisningen er, at de unge får lejlighed til at undersøge sammenhængen mellem de kenyanske kønsrollemønstre og kristendom og opnår en forståelse af sammenhængen mellem samfund, kristendom og kønsrollemønstre i Kenya.
- Målet er også at få de unge til at overveje, hvorfor der opstår forskelle mellem Kenya og Danmark.

Baggrundsstof til underviseren

Kvinderne er generelt ekstremt undertrykt i Afrika, Kenya ingen undtagelse, selvom Kenya på mange måder er et land i en positiv udvikling med hensyn til adgangen til basale livsforhold. Kvinderne samles for at støtte hinanden og udveksle erfaringer. Kvindernes udsagn vidner på én gang om stor afmagt og stor styrke. Kvindegruppen fungerer både som et religiøst og socialt fællesskab.

Ideer til undervisning

- Se film 1: Tro, kultur og kærester
Læg særligt mærke til Klip 1.6: Kønsroller i Kenya

Brainstorm

Brug evt. følgende spørgsmål:

- Hvad overrasker jer mest ved Emily og Gladys' udsagn?
- Hvad kan ligge til grund for Emily og Gladys' udsagn?
- Er I enige eller uenige i udsagnene?
Begrund synspunkterne.

Rollespil

Inddel klassen i grupper med tre personer i hver gruppe.

Grupperne udpeger hver en Emily, en Gladys og en Dorte.

De unge skal nu hver især gå ind i deres persons tankeverden, og de unge fortsætter diskussionen ved søen: "Dorte" begynder med spørge: "Hvordan kan det/der være kærlighed, når I ikke er lige?"

Grupperne viser på skift deres rollespil for hele holdet.

Underviseren skriver undervejs nøgleudsagn på tavlen og samler trådene til sidst.

- Se eller genkald med eleverne Klip 1.4: Husmødrenes samtale

Brainstorm

Foretag en brainstorm på de virkeligheder, der kan møde kvinderne derhjemme:

- Problemer med Hiv/AIDS
- Problemer med at få økonomien til at hænge sammen og få mad på bordet
- Problemer med det huslige arbejde
- Problemer i parforholdet med fx utroskab
- Problemer med børneopdragelsen og med at få skolegang til børnene.

Rollespil

Få 4-7 af de unge til frivilligt at melde sig til rollespillet.

Rollespillet går ud på, at de frivillige danner en rundkreds.

Halvdelen er kenyanske husmødre og halvdelen er danske husmødre.

De unge går ind i deres roller og improviserer en samtale.

Bagefter tages en diskussion på klassen.

De unge, som ikke er med i kredsen af husmødre udnævnes til at være kenyanske familiefædre, danske familiefædre, og kenyanske og danske børn. De opfordres til undervejs at skrive deres reaktioner ned. Det kan være noget, de ikke er enige i, noget de er overrasket over osv.

Diskussion

Brug evt. følgende spørgsmål:

- Hvilke problemer har de kenyanske husmødre, og hvordan påvirker det dem?
- Hvilke problemer har de danske husmødre, og hvordan påvirker det dem?
- Forskelle og ligheder?
- Hvad er sværest for en kenyansk husmor at forstå i forhold til det, hun hører en dansk husmor sige? Og omvendt?
- Hvad er den danske familiefar overrasket over/enig i/uenig i?
- Hvad er den kenyanske familiefar overrasket over/enig i/uenig i?
- Hvad mener børnene? Hvad er deres oplevelse? Hvad kan der gøres?

Forslag til forskellige undersøgelser:

Sæt de unge i gang med forskellige undersøgelser.

Inddel gerne de unge i grupper, flere grupper kan nemt arbejde med samme opgave.

Undersøgelse om kønsrollemønstrene, Bibelen og den afrikanske tradition

- Hvad laver kvinderne i Kenya? Hvad laver mændene?
- Undersøg om mønstrene stammer fra en fortolkning af kristendommen eller fra den afrikanske tradition.
- Hvor har kvinderne, Gladys og Emily det fra, at kvinden ikke går over mandens hoved?
- Hvordan forstår I som unge udsagnet?
- Hvordan tror I voksne forstår udsagnet?
- Hvordan forstår jeres lokale præst udsagnet?
- Find andre udsagn i Bibelen om forholdet mellem mænd og kvinder (Tip! Brug eventuelt www.bibelen.dk som søgeværktøj)
- Hvilke værdier bygger det kenyanske kønsrollemønster på? Er det værdier fra Bibelen?
- Bygger vores opfattelse af forholdet mellem mand og kvinde på værdier fra Bibelen? Hvordan?
- Er der tale om et enten-eller eller et både-og?
- Hvordan er kønsrollemønstrene i Danmark i forhold til Kenya? Hvad er forskellene? Er der ligheder?

Grupperne fremlægger deres resultater for hinanden. Mulighed for både mundtligt og skriftligt produkt.

Diskussion og perspektivering

Saml trådende fra lektionen. Brug evt. følgende spørgsmål:

- Bygger det kenyanske kønsrollemønster på værdier fra Bibelen?
- Bygger vores opfattelse af forholdet mellem mand og kvinde på værdier fra Bibelen? Hvordan?
- Findes der paralleller til den kenyanske kvindegruppe her i Danmark? Hvorfor/Hvorfor ikke?
- Vi kan let være tilbøjelige til at mene, at der er uligheder i det kenyanske kønsrollemønster. Mon kenyannerne selv oplever uligheder? Hvordan er kønsrollemønsteret i Danmark? Er der uligheder i dette forhold?

Lektion 3: Kristendom, kønsrollemønstre, kærester og sex

Temaer: Sex og ægteskab, kristendom og sex, kærlighed, renhed, blufærdighed

Formål med undervisningen

- Formålet med undervisningen er at sætte fokus på forholdet mellem ægteskabet og sex i henholdsvis den kenyanske og den danske kontekst. Undervisningen er lykkedes, når de unge får en dybere forståelse for de forskellige synspunkter og selv får lejlighed til at danne sig en holdning om forholdet mellem sex, kristendom og ægteskab.

Baggrundsstof til underviseren

Kønsrollemønstre, kristendom og sex

Overalt i Afrika finder man typisk patriarkalske samfund. I Kenya er kristendommen med til at understøtte den patriarkalske tænkning. Der er altså en sammenhæng mellem kønsrollemønstrene og den afrikanske kultur og mellem kønsrollemønstrene og praktiseringen af kristendommen. Afholdenhed med hensyn til sex før ægteskab hænger i Kenya sammen med kristendommen, og den spiller en central rolle i kampen mod HIV og AIDS. Blandt andet derfor fastholder Emily og Gladys deres syn på afholdenhed. Andre grunde er: Renhed (teologisk og ritemæssig) tryghed, værdighed, identitet, plads i samfundet osv.

I Danmark er synet på og forholdet mellem kristendom og sex et andet end vi ser det i Afrika. Men trods det er der stadig meget stor forskel på holdningen til, om fx sex før ægteskab er en synd eller i orden – om sex er noget helligt eller ej. Særligt kirkens højrefløj (Indre Mission m.fl) har meget markante holdninger til de spørgsmål.

Vielsen: Historie og teologi

Diskussionen om sex før ægteskabet opstår pga. forskellige forståelser af, hvad vielse og ægteskab egentlig er.

- Læs Eberhard Harbsmeier og Hans Raun Iversens: Praktisk Teologi, Anis 1995 eller i forskellige katekismer om vielsen.

Ideer til undervisning

- **Se eller genkald med eleverne Klip 1.7: Diskussion om sex og ægteskab**

Brainstorm

Underviseren skriver de forskellige bud op på tavlen.

Brug evt. følgende spørgsmål:

- Hvad hørte I pigerne sige?
- Hvad undrer I jer mest over ved de forskellige udsagn?
- Hvad er I enige/uenige i? Hvorfor?
- Prøv at sætte jer ind i Gladys og Emilys tankegang? Hvorfor gør de, som de gør?
- Sæt jer ind i Dortes tankegang? Hvorfor gør hun, som hun gør?
- Forstår pigerne hinanden?

- Hvad forstår vi ved ægteskab?
- Hvordan er sammenhængen mellem sex og ægteskab?

Gruppearbejde

Inddel de unge i grupper. Flere grupper kan nemt arbejde med samme spørgsmål. Opfordr grupperne til at notere deres svar undervejs. Grupperne fremlægger deres resultater for hinanden, og underviseren noterer undervejs nøgleord på tavlen og samler trådene til sidst.

Kopier til hver gruppe de spørgsmål, som de skal arbejde med.

Til kopi og uddeling:

Gruppe 1

Sæt jer ind i Emily og Gladys' situation:

- Hvorfor gør de, som de gør? Nævn alle de grunde I kan finde på. Tror I, det har noget med religion at gøre, eller med følelser eller med den måde samfundet er indrettet på?
- Er der nogen ulemper ved Emily og Gladys' holdning til sex?
- Er der nogen fordele?
- Ville det være godt eller dårligt, hvis det i Danmark var helt naturligt at vente med sex? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- Hvilke ulemper har fri sex før ægteskab?
- Hvilke ulemper har nul sex før ægteskab?

Gruppe 2

- Stil jer kritiske over for Dortes holdninger og synspunkter, blandt andet at det er OK med sex, før man er gift:
- Er I enige med hende?
- Hvorfor gør hun som hun gør? Nævn alle de grunde I kan finde på. Tror I, det har noget med religion at gøre, eller med følelser eller med den måde samfundet er indrettet på?
- Er der nogen ulemper ved Dortes syn på sex?
- Er der nogen fordele, som Emily og Gladys ville kunne drage nytte af?
- Hvilke ulemper har fri sex før ægteskab?
- Hvilke ulemper har nul sex før ægteskab?

Gruppe 3

Forstår pigerne hinanden?

- Se klippet igen og skriv ned undervejs, hvornår I mener, det er helt tydeligt, at pigerne ikke forstår hinanden.
- Overvej, om det er umuligt at forstå en fremmed verden.
- Hvad skal der til, for at de kan komme til at forstå hinanden?
- Forstår I begrebet renhed? Hvis ja, hvad forstår I da ved det? Hvis nej, hvorfor ikke?
- Forstår vi begrebet blufærdighed? Hvis ja, hvad forstår vi da? Hvis nej, hvorfor ikke?
- Overvej hvilke holdninger og måder at være sammen på, der er selvfølgelig hos os, men som Emily og Gladys kan have svært ved at forstå.

Klippet viser, at det er meget svært for pigerne at forstå hinanden pga. deres helt forskellige baggrunde. Overvej, hvad det betyder for vores møde med det fremmede? Med andre kulturer, indvandrere og flygtninge osv.

Ny brainstorm

Brainstorm på, hvad vi egentlig forstår ved ægteskab:

Underviseren skriver de forskellige bud op på tavlen.

Brug evt. følgende spørgsmål:

- Hvad forstår vi ved ægteskab?
- Hvordan er sammenhængen mellem sex og ægteskab?

Brainstormen leder over i en diskussion om kristentro og sex.

Underviseren kan evt. bruge følgende fremgangsmåde:

- Skitser på tavlen mindst to bud på, hvad en vielse er.
- Skriv nøgleudsagnene fra vielsesritualet på tavlen (se det på www.folkekirken.dk, bag i Den Danske Salmebog eller i alterbogen) og bed de unge komme med deres fortolkning af udsagnene.
- Tal også med de unge om sammenhængen mellem tro og praksis hos henholdsvis Dorte og Gladys og Emily.
- Lad drøftelserne munde ud i nogle overvejelser omkring konsekvens af kristen tro i forhold til sex.

Det er oplagt at inddrage de forskellige holdninger fra folkekirkenes landskab til spørgsmålet om sex jf. indledningen.

Individuel opgave

- Bed de unge om at skrive et personligt statement om, hvorvidt en evt. kristentro vil medføre en bestemt konsekvens med hensyn til sex, og i givet fald hvilken.

Opgaven er personlig og kan med fordel foreslås som en hjemmeopgave. Det skal være frivilligt om de unge vil involvere andre i deres tanker. Hvis de unge og underviseren er med på det, kan underviseren åbne op for en personlig og individuel kontakt med de unge pr. mail, hvor de unge mailer deres overvejelser.

Lektion 4: Tro i hverdagen

Temaer: Tro - En tankegang og/eller livsmulighed, bøn

Formål med undervisningen

- Formålet med undervisningen er, at de unge får lejlighed til at overveje, dels hvad det vil sige at tro, dels om og hvordan tro og bøn kan spille en rolle i hverdagen.

Baggrundsstof til underviseren

En mulig vinkel på stoffet kunne være at se på masaiernes enkle tro og samfund i forhold til vore breddegraders mere komplicerede samfundsorden. Hvad er forklaringen på dette forhold? En del af forklaringen er måske, at der i den lutherske kristendom er blevet lagt megen vægt på den rette lære, dogmatik, tankegang. Kristendommen har på den måde fået et logisk islæt, som gør, at vi hele tiden forsøger at få "troens ligning" til at gå op. Eller måske er en del af forklaringen, at vi ikke mangler basisforhold som rent vand, mad, tøj, varme og lægehjælp, og dermed ikke føler, at vi har brug for noget. Vi kan klare os selv? Eller hvad? Dog viser undersøgelser, at en stor del af den danske befolkning rent faktisk beder. Måske ligner vi masaierne mere, end vi aner?

Ideer til undervisning

- **Se film 1: Tro, kultur og kærester**
Læg særligt mærke til Klip 1.5: Besøg hos masaierne

Brainstorm

Spørg først til den umiddelbare reaktion

Brug derefter evt. følgende spørgsmål:

- Hvorfor gør vi os så mange *tanke* om Gud? Hvorfor beder vi ikke blot?
- Hvor mange ord eller beviser skal der til, for at gåden om Gud og os bliver løst?
- Har vi brug for en anden måde at tro på?
- Hvad vil det sige at være kristen? Er man kristen, når man går i en bestemt kirke? Når man beder?
- Kan vi finde ud af at bede?
- Hvordan finder vi ud af det?

Undersøgelse

Læg op til en undersøgelse af sagen: Hvordan finder vi ud af at bede?

Skriv ordet: "Bøn" op på tavlen.

Udlever en blok post-it til hver.

De unge skal nu associere på emnet. Alle indfald skrives ned på post-it sedlerne, som de unge går op og "limer" rundt om udsagnet på tavlen.

Arrangér sedlerne i grupper at læse forslagene højt et for et.

Snak med de unge om forslagene.

Individuel opgave

Lad de unge vælge en eller flere af disse opgaver. Det skal være frivilligt, om de unge vil involvere andre i deres tanker.

- Tænk på en situation, hvor bøn eller tro evt. spillede en rolle for dig. Skriv et brev til Dorte om det.
- Skriv et brev til Dorte om, hvad du tænker om Gud.
- Skriv et brev til Dorte om, hvad du tænker om bøn.
- Skriv liste over, hvad man kunne bede om i en bøn, og/eller skriv selv en bøn.

Lektion 5: Fattigdom. Hvem er min næste?

Temaer: Individ og fællesskab, egoisme, kristentro og næstekærlighed

Formål med undervisningen

- Formålet med undervisningen er at sætte fokus på kristendommens næstebegreb. Målet er, at de unge får lejlighed til at drøfte forholdet mellem individ og fællesskab. Undervisningen skal endvidere få de unge til personligt at overveje forholdet mellem kristentro og næstekærlighed.

Baggrundsstof til underviseren

Næstekærligheden og kærlighed til mennesker er i det hele taget nogle af de mest centrale dele af kristendommen og kristen tro. Hvordan begreberne bliver forstået, afhænger dog meget af, i hvilken kontekst og kultur mennesker lever. Der er stor forskel på kristendommens betydning i det fattige Kenya og det rige Danmark. Troen, oplevelsen og det praktiske liv med kristendommen i den skærende kontrast der er mellem Danmark og Kenya er temaet for denne lektion.

- Få flere begreber og ord på næstekærligheden via forskellige katekismer og andre bøger. Se fx Katekismus i kristendom. Børnelærdom for voksne af Jan Lindhardt, Rosinante 2000, samt Gads Bibelleksikon.
- Se eksakte tal om fattigdommen i Kenya på <http://www.udviklingstal.dk/kenya.htm>

Ideer til undervisningen

- Se film 1: Tro, kultur og kærester
Læg særligt mærke til Klip 1.2: Besøg i slumområdet og Klip 1.3: Samtale om fattigdom og egoisme

Brainstorm

Brug evt. følgende spørgsmål:

- Hvad gjorde mest indtryk på dig?
- Er det rimeligt, at nogle mennesker ikke har råd til skole, ikke har penge til mad osv.?
- Hvad ville det gøre ved dig, hvis du ikke kunne få mad? Eller ikke havde mulighed for at gå i skole?
- Hvordan ser børnenes hverdag mon ud i Kenya?
- Ville det samme kunne ske for dig, hvis det var dig, der levede under disse forhold?
- I bibelen taler Jesus om at ”vi skal elske vor næste”. Hvad betyder det mon? Hvem er vores næste?
- Er det vores ansvar i Danmark at være næste for fx børnene i Kenya?
- Emily og Gladys mener, at vi mennesker er onde og egoistiske og kun tænker på selv. Hvad mener du?
- Hvad mener Gud/Jesus mon?

Opgave

Formålet med opgaven er at finde ud af, hvad Gud/ Jesus mener om næstekærlighed.

Til opgaven kan du med fordel bruge følgende udgave af Bibelen: Det Nye Testamente illustreret med værker fra kunstens historie. Du kan også bruge en hvilken som helst anden udgave.

Inddel de unge i grupper.

- Hver gruppe får bibler og en skrifthenvielse (se nedenfor).
- Grupperne får til opgave at genfortælle beretningen ud fra en anden person end Jesus.
- Grupperne fremlægger deres beretninger for hinanden.
- Hvis du bruger det illustrerede Nye Testamente, fortæller grupperne beretningen ud fra billedet, og under fremlæggningen følger alle i klassen med ved samtidig at se på billedet.
- Hvis du bruger bibler uden illustrationer, skal du blot sikre dig, at de unges genfortællinger kan stå alene, dvs. du skal kræve, at de får nødvendige detaljer med.

Uddeleger følgende beretninger:

Lad gerne flere grupper arbejde med samme beretning.

- Den barmhjertige samaritaner – Luk 10, 25-37
- Zakæus – Luk 19,1-10
- Fodvaskningen – Joh 13, 1-17

Under gruppernes skriver underviseren nøglesætninger til belysning af næstekærlighed op på tavlen.

Saml til sidst trådene. Tanken er, at de unge får lejlighed til at se og høre, hvad Jesus gør, og hvad han mener, vi skal gøre for vores medmennesker.

Diskussion

- Tal med de unge om, hvad næstekærlighed er.
- Tag udgangspunkt i de nøglesætninger, de unge lige har været med til at producere.
- Brug evt. følgende spørgsmål:
 - Prøv at komme med nogle definitioner på næstekærlighed. Færdiggør sætningen: Næstekærlig er, at...
 - Er vores næste ham lige ved siden af eller alle mennesker?
 - Hvis næsten er alle mennesker, hvad betyder det så for os og vores liv/hverdag?
 - Kan vi gøre en forskel?

Indlæg evt. en mindre diskussionssession:

Bed de unge drøfte disse spørgsmål med deres sidemand (næste):

- Hvornår har du været næste for nogen?
- Har nogen været næste for dig?
- Hvad var godt ved det?
- Mener du, der bør være en sammenhæng mellem en persons kristne tro og så næstekærlighed?

Fortsæt diskussionen i plenum:

- Mener I der bør være en sammenhæng mellem en persons kristne tro og så næstekærlighed?
- Faith tager hver uge til slumområdet og bruger en dag der. Hvad gør vi?
- Hvad kan vi gøre for udsatte mennesker her i Danmark?

Individuel opgave

De unge får hver især til opgave at færdiggøre sætningerne:

Guds kærlighed bliver til næstekærlighed, når...

Næstekærlighed gør, at...

Fra Kenya til Danmark:

FILM 2: Kulturchok

At se kristendommen fra en anden side

Resume af filmen

Emily og Gladys besøger Dorte i Danmark. Det er på mange måder et kulturelt chok for dem at besøge et rigt land som Danmark og en velstillet kirke som folkekirken. De bliver provokeret af, at folk ikke bruger kirken, selv om de betaler til den, af at kirkekoret får løn, og at man kan være homoseksuel og præst. De overraskes også af plejehjemssystemet, kirkens ungdomsarbejde og flere andre ting, som danskere tager for givet.

Temaer til undervisning:

Folkekirken til debat, Børn, unge og tro, De gamle i Danmark, Bibelen og homoseksualitet.

Oversigt over filmens scener:

- Klip 2.1: Samtale om kærester
- Klip 2.2: Til gudstjeneste
- Klip 2.3: Danske unge og kirke
- Klip 2.4: Børn og kirken
- Klip 2.5: Samtale med en sognepræst
- Klip 2.6: Ved busstoppestedet
- Klip 2.7: Besøg i en dansk familie
- Klip 2.8: De gamle i Danmark
- Klip 2.9: Om homoseksualitet og kirken
- Klip 2.10: Hjemme i Kenya

Lektion 6: Den danske Folkekirke. Hvor er den og hvem? Hvad skal den?

Temaer: Kirke, menighed, kirkens fremtid i Danmark

Formål med undervisningen

- Formålet med undervisningen er at sætte de unges tanker om, hvad en kirke er og skal være, i gang. Målet er nået, når de unge tager stilling til Den danske folkekirke, opdager, at der både er fordele og ulemper ved den og opdager, at de selv er en del af den.

Til forberedelsen

Inviter 1-2 kirkegængere og 1-2 tidligere konfirmander til at deltage i dagens lektion.

Baggrundsstof til underviseren

Filmen Kulturchok, hvor Emily og Gladys er i Danmarks for at besøge Dorte, kan bruges til at sætte Folkekirken til debat. I kontrasten mellem den kirketradition, de to afrikanske piger har i Kenya, og den danske folkekirketradition kan centrale spørgsmål være:

- Hvad er en kirke?
- Hvordan er kirken hos os i Danmark og lokalt?
- Hvordan ønsker vi, at kirken skal være?

Undervisningen kan tage sit afsæt i filmens spænding og stille spørgsmålet: Hvordan ønsker vi, at Folkekirken skal være, og ud fra hvilke kriterier?

Ideer til undervisning

Gathinig

- **Se film 2: Kulturchok**
Læg særligt mærke til Klip 2.2: Til gudstjeneste
Klip 2.5: Samtale med en sognepræst
Klip 2.7: Besøg i en dansk familie

Brainstorm og diskussion

Iværksæt først en brainstorm over gudstjenesten i Vor Frelses Kirke, mødet med Mogens Hansen, mødet med kirkesangerne samt mødet med Liselotte H. Kragh.

Brug evt. følgende spørgsmål:

- Forstår I Emily og Gladys' undren?
- Hvad undrer I jer over?
- Hvorfor er der så få (ca. 40 mennesker hvoraf ca. 15 er betalte) i kirken?
- Er gudstjenestetidspunktet en del af forklaringen? Hvad og hvad er der ellers af grunde, til at der ikke er flere i kirke?
- Er det rimeligt at holde en gudstjeneste med så få mennesker i kirken? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- Hvad tror I billetprisen er? Giver det mening at tale om billetpriser? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- Hvad gør det ved gudstjenesten, at der er så få kirkegængere og så mange ansatte? Bliver det til en forestilling?

Nævn nogle forskelle på Emily og Gladys kirke og vores kirke. Vis evt. klippet med gudstjenesten i tøjbutikken der er på som det først i film 1. Kom gerne ind på Den danske Folkekirkes opbygning og måde at fungere på.

- Er der i princippet noget til hinder for, at vi kunne holde en gudstjeneste uden en præst?
- Hvad er det, der gør en gudstjeneste til en gudstjeneste?
- Hvad er det, der gør en kirke til en kirke?
- Er kirken lig med præsten? Er kirken også dig?

Undersøgelse

Inddel de unge i grupper

De unge skal nu arbejde med at lave interviews og rollespil

Målet er, at de unge bliver rustet til at tage konstruktiv stilling til Den danske Folkekirke, at de opdager både fordele og ulemper ved den og bliver rustet til at komme med ændringsforslag. Målet er endvidere, at de unge opdager, at de som kirkegængere, konfirmander og døbte selv er en del af kirken.

Gruppe 1

- Gruppe 1 skal interviewe den/de lokale præst(er).
- Gruppen udtænker en række spørgsmål og foretager et interview på linje med det interview, som Emily og Gladys foretog.
- Spørgsmålene kan bl.a. dreje sig om, hvorfor vedkommende har valgt at blive præst, hvad der er godt ved at være præst, hvad han eller hun synes om Folkekirken, om ønsker med hensyn til Folkekirken, om hvad præsten synes om kirken i Kenya osv.
- Gruppen kan enten optage interviewet på diktafon eller skrive svarene ned.
- Gruppen skriver interviewet ud. Interviewet fremlægges senere på klassen og hænges op i klasseværelset til gennemsyn.
- Gruppen skriver også egen kommentar: Er gruppen enig med præsten? Hvorfor/Hvorfor ikke?

Gruppe 2

- Præsten og de unge har på forhånd inviteret en eller to kirkegængere til at deltage i dagens lektion.
- Gruppe 2 forbereder et interview med kirkegænger/en kirkegængerne.
- Gruppen udtænker en række spørgsmål og foretager et interview på linje med de interviews, som Emily og Gladys foretog.
- Spørgsmålene kan bl.a. dreje sig om, hvorfor vedkommende går i kirke, og hvad han/hun synes om Folkekirken: Er der noget vedkommende mangler eller kunne tænke sig at lave om? Kan vi lære noget af kirken i Kenya osv.?
- Gruppen kan enten optage interviewet på diktafon eller skrive svarene ned.
- Gruppen skriver interviewet ud. Interviewet fremlægges senere på klassen og hænges op i klasseværelset til gennemsyn.
- Gruppen skriver også egen kommentar: Er gruppen enig med kirkegænger/en kirkegængerne? Hvorfor/Hvorfor ikke?

Gruppe 3

- Præsten og de unge har på forhånd inviteret en eller to konfirmander fra sidste år til at deltage i dagens lektion.
- Gruppe 3 forbereder et interview med sidste års konfirmander.
- Gruppen udtænker en række spørgsmål og foretager et interview på linje med de interviews, som Emily og Gladys foretog.
- Spørgsmålene kan bl.a. dreje sig om, hvad de tidligere konfirmander synes om Folkekirken: Er der noget, de mangler? Hvad kunne de tænke sig at lave om? Kan vi lære noget af kirken i Kenya osv.?
- Gruppen kan enten optage interviewet på diktafon eller skrive svarene ned.
- Gruppen skriver interviewet ud. Interviewet fremlægges senere på klassen og hænges op i klasseværelset til gennemsyn.
- Gruppen skriver også egen kommentar: Er gruppen enig med sidste års konfirmander? Hvorfor/Hvorfor ikke?

Gruppe 4

- Gruppe 4 interviewer en eller flere præster om Folkekirken. Det kan enten være den lokale præst, præsten i nabosognet, måske biskoppen eller eventuelt Mogens Hansen (moha@dalgashave.dk) som vi møder i filmen. Deres adresser kan findes på nettet.
- Gruppen mailer spørgsmålene.
- Hvad ville de gerne have spurgt dem om? Nu har de chancen.
- Gruppen skriver interviewet ud til næste lektion. Interviewet fremlægges på klassen ved næste lektion og hænges op i klasseværelset til gennemsyn.
- Gruppen skriver også egen kommentar: Er gruppen enige med Mogens Hansen og Liselotte H. Kragh? Hvorfor/Hvorfor ikke?

Gruppe 5

- Interview af roller
- Gruppen genopfrisker klippet med Gladys og Emily og Iben Herrerik og Rasmus Nielsen.
- Gruppen udpeger derefter en Iben, en Rasmus og en Emily og en Gladys. De resterende gruppemedlemmer skal interviewe disse personer.
- Hele gruppen udtænker først spørgsmål til Emily og Gladys. Det kunne f.eks. være: "Hvad synes I om Folkekirken? Hvad kan vi lære af jer? Hvad kan I lære af os? Er det ok at dømme folkekirken ud fra jeres forventninger?"
- Hele gruppen udtænker derefter spørgsmål til Iben og Rasmus. Det kunne være spørgsmål som: "Hvad synes I om kirken? Mangler I noget? Er det ikke et problem, at I er medlemmer, men ikke deltager?"
- Gruppen kan enten optage interviewet på diktafon eller skrive svarene ned.
- Gruppen skriver interviewet ud. Interviewet fremlægges senere på klassen og hænges op i klasseværelset til gennemsyn.
- Gruppen skriver også egen kommentar: Er det muligt for Gladys og Emily at lægge deres forventninger på hylden og se folkekirken som den er? Hvad med jer, kan I se Emily og Gladys som de er uden forudfattede meninger? Er I enige med Emily og Gladys tanker om, hvad en kirke er og skal være? Hvorfor/Hvorfor ikke? Er I enige med Iben og Rasmus? Hvorfor/Hvorfor ikke?

Grupperne fremlægger deres interviews for hinanden.

Underviseren kommenterer og perspektiverer.

Grupperne hænger deres interviews op på en planche under overskriften:

Den danske Folkekirke. Hvor er den? Hvem er den? Hvad skal den?

Opgave

Grupperne sætter sig sammen igen.

Hver gruppe skal nu forsøge at komme med forslag til forbedringer af Folkekirken.

Forslag til spørgsmål:

- Hvad er kirke for jer?
- Hvad skal kirken gøre?
- Er kirken også dig? Hvis ja, hvad vil du så gøre?
- Hvordan kan vi forbedre vores kirke?
- Kan vi lære noget af kirken hos Emily og Gladys?

Grupperne udarbejder et skriftligt produkt. Grupperne fremlægger deres arbejde for hinanden mundtligt, og underviseren samler trådene. Drøft muligheder for at sætte forslagene i værk, og læg evt. en plan.

Det skriftlige produkt hænges op på planchen til gennemsyn.

Flere ideer

Præst og konfirmander kan lave en sogneaften om Visioner for Folkekirken.

Lærer og elever kan lave en temadag på skolen om "Den danske folkekirke. Hvor er den og hvem? Hvad skal den?"

Produkterne kan også offentliggøres i tidsskrifter/blade eller på hjemmeside.

Lektion 7: Børn, unge og tro i Danmark

Temaer: Unge, tro og hverdag, tro og handling, hvad vil det sige at være kristen?

Formål med undervisningen

- Formålet med undervisningen er at sætte fokus på forholdet mellem unge og tro i Danmark. Målet er, at de unge skal reflektere over og danne deres egen mening om forholdet mellem tro og hverdag.

Baggrundsstof til underviseren

Forholdet mellem unge, kirke og tro er ofte anspændt. Unge oplever kirken som uforståelig i sin form og sprog, mens dem der arbejder i kirken, kan opleve de unge som uengagerede og føle, at de mangler koncentration og interesse.

Der er de seneste år lavet flere bøger, studier og andre materialer om emnet, som kan danne baggrund for dette tema om børn, unge og tro set i lyset af Emily og Gladys' oplevelser i Danmark

- Biskopperne og det kirkelige børne- og ungdomsarbejde har nedsat Samtaleforum Unge og Kirke (SUK) der sætter fokus på forholdet mellem unge og kirke. Besøg dem på www.ungeogkirke.dk
- Teologisk Pædagogisk Center, TPC, arbejder meget med unge, kirke og pædagogik. Besøg dem på www.locus-dei.dk
- Center for ungdomsstudier og religionspædagogik (CUR) står bag flere udgivelser og undersøgelser. Meget udbredt er undersøgelsen "Teenager og Tro", der udkommer i en opdateret udgave i 2005. Besøg CUR på www.cur.nu (Se lektion 1)

Ideer til undervisning

- **Se film 2: Kulturchok**
Læg særligt mærke til
Klip 2.3: Danske unge og kirken
Klip 2.4: Børn og kirken

Brainstorm

Iværksæt en brainstorm med udgangspunkt i klippene.

Brug evt. følgende spørgsmål:

- Genkender I denne verden? Hvad genkender I?
- Forstår I Emily og Gladys' reaktioner? Hvorfor/Hvorfor ikke?
- Har Kjeld Holm givet op, eller er han bare realistisk? Har han ret?
- Bør kirken være mere missionerende?
- Hvor stor en indsats skal der til, for at man kalde sig kristen? Hvor meget skal man vide? Skal man vide noget? Skal man gøre noget osv.?
- Er der nødvendigvis en sammenhæng mellem det at være kristen og det at tilhøre en bestemt kirke?
- Hvor vigtigt er det at have en kirke/gå til gudstjeneste for troen?
- Er der sammenhæng mellem det at være kristen og bestemte handlinger eller moral? Link til diskussionen om seksualmoral og kristendom i lektion 3.
- Emily og Gladys efterlyser jo mere konsekvens? Bør der være større sammenhæng mellem tro og handling hos os, end der er? Eller er der konsekvens mellem tro og handling? Nævn nogle eksempler.
- Hvorfor snakker de ikke om Jesus i de danske ungdomsgrupper? Link til diskussionen i lektion 1.
- Er det rigtigt, at en kirke uden unge ikke er en kirke? Hvorfor/Hvorfor ikke?
- Har Emily og Gladys ret i, at de danske unge ikke tager ansvar?
- Hvad skal der til, for at flere unge bliver aktive i kirken?

- Find evt. svar på planchen ”Den danske Folkekirke. Hvor er den og hvem? Hvad skal den?” fra lektion 6.

Gruppearbejde

Del klassen ind i grupper.

Grupperne besvarede spørgsmålene, som Gladys stiller på Voldum skole:

- Kender I fadervor?
- Hvor mange går i kirke?
- Hvor mange er døbt?

Grupperne diskuterer herefter følgende spørgsmål:

- Hvad mener I om det skæve forhold der er mellem de mange døbte og de ganske få medlemmer, der rent faktisk kommer i kirken eller kender fadervor?
- Har sådan en kirke en fremtid? Hvis ja, hvorfor og hvordan? Hvis nej, hvorfor ikke?
- Hvad er problemerne ved at kræve noget bestemt i forhold til det at være troende?
- Hvad er problemerne ved ikke at kræve noget? Skal kirken kræve mere?

Gruppearbejdet leder over i rollespil.

Rollespil

Gruppe 1

Gruppen udpeger en Gladys og en Emily. Resten af medlemmerne skal nu prøve at overbevise Gladys og Emily om, at kirken har en fremtid i Danmark.

Gruppe 2

Gruppen udpeger en Gladys og en Emily. Gladys og Emily skal nu forsøge at overbevise resten af medlemmerne om, at troen bør have større konsekvens.

Gruppe 3

Gruppen udpeger en Gladys og en Emily. Gladys og Emily undrer sig over, at vi ikke ser underne omkring os. De spørger resten af medlemmerne i gruppen, hvordan de opfatter de gode ting, der sker. Gladys og Emily spørger også, hvad der ville ske, hvis velstanden pludselig var væk?

Flere grupper kan nemt arbejde med samme spørgsmål.

Grupperne viser deres rollespil for hinanden, og underviseren skriver nøgleargumenter og indvendinger op på tavlen undervejs, og samler trådene til sidst.

Se evt. også opgaver til Lektion 1.

Lektion 8: Ældre familiemedlemmer. Hvis ansvar og hvordan?

Klip: Besøg hos ældre kvinde i ældreboligen. Samtale om ansvaret for ældre familiemedlemmer

Temaer: Individ og fællesskab, egoisme, ansvar, omsorg, kærlighed

Formål med undervisningen

Formålet med undervisningen er, at de unge får lejlighed til at reflektere over ansvar, omsorg og fællesskab i forhold til ældre familiemedlemmer. Undervisningen er lykkedes i det øjeblik, de unge får et nuanceret syn på problemstillingen og evt. kommer med konstruktive forslag til forbedringer i forhold til deres situation.

Baggrundsstof til underviseren

Klipet er et oplagt springbræt til at tale om temaer som ansvar og omsorg, fællesskab og egoisme i vores forhold til ældre familiemedlemmer. Har institutionerne overtaget familiens rolle? Kan vi forvente, at samfundet tager sig af vores familiemedlemmer? Eller har vi et ansvar for at etablere fællesskab og drage omsorg? Og man kunne spørge: Er dette et særligt kristent ansvar? Er man en dårlig kristen, når man ikke bor sammen med sin gamle bedstemor?

Følgende citat er hentet fra hjemmesiden: www.leksikon.org

"Velfærdsstatens grundtanke er ikke velgørenhed, men retfærdighed: Det moderne industrisamfund frembringer nok produkter til at sikre enhver de grundlæggende goder som indtægt, bolig, tøj og mad, hvis der finder en retmæssig fordeling af goderne sted."

Citatet er med til at sætte problemstillingen i perspektiv: Velfærdsstatens grundtanke er nok retfærdighed, men betyder det, at vi ikke har noget ansvar for hinanden?

Til forberedelsen

Inviter et par ældre medborgere, evt. en eller flere bedsteforældre eller medlemmer fra menighedsrådet, til at deltage i dagens lektion.

Ideer til undervisning

- Se film 2: Kulturchok
Læg særligt mærke til Klip 2.8: De gamle i Danmark

Brainstorm

Brug evt. følgende spørgsmål:

- Hvad er jeres umiddelbare reaktion?
- Har Emily og Gladys ret? Dumper vi vores ældre familiemedlemmer?
- Hvorfor bor ældre familiemedlemmer ikke hos familien?
- Er det, fordi det er det letteste for alle parter?
- Er det det billigste? Det bedste? Den eneste mulighed? Eller hvad?
- Er vi for egoistiske til at tage os af vores ældre familiemedlemmer?
- Har institutionen overtaget familiens rolle? Hvis ja, er det godt?
- Er det en god måde at tage ansvar for vores familiemedlemmer?

Har Emily og Gladys ret? Er Dorte en dårlig kristen, fordi hun ikke lader sin mormor bo hos sig?

Emily og Gladys efterlyser generelt en bestemt form for konsekvens af den kristne tro. De har bestemte forventninger.

Er det rigtigt at lægge en bestemt forventning ned over en anden kultur? Kan man lade være med at gøre det? Ville vi have gjort det samme, hvis vi var Gladys eller Emily?

- Hvad mener I, det vil sige at tage sig af sin mormor?
- Hvad vil det sige at drage omsorg for sine ældre familiemedlemmer?

- Hvad forstår vi ved fællesskab? Hvordan ønsker vi os, at fællesskabet mellem generationerne skal være?
- Hvad forstår Emily og Gladys ved fællesskab?
- Hvad kan vi lære af Gladys og Emilys holdninger på dette punkt?
- Hvad kan Gladys og Emily lære af vores holdninger og praksis på dette punkt?

Rollespil

Del de unge ind i grupper med tre personer i hver.

Grupperne udpeger en Gladys, en Emily og en Dorte.

De unge skal nu hver især gå ind i deres persons tankeverden, og de fortsætter diskussionen om omsorgen for de ældre. De unge vælger selv en indgangsreplik. Indgangsreplikken kan f.eks. være:

- Dorte, hvad får dig til at mene, at du ikke kan tage dig af din bedstemor?
- Er det kristent at sende sin gamle bedstemor på plejehjem?
- Jeg synes næsten, det er ondt.

Grupperne viser på skift deres rollespil for hele holdet.

Underviseren skriver undervejs nøgleudsagn op på tavlen og samler trådene til sidst, når alle grupperne har været på.

De unge ser klippet igen, denne gang sammen med gæsterne.

Gruppearbejde

De unge går ud i grupperne igen.

Nøgleudsagnene fra før og indsigterne fra brainstormen bruges til at udarbejde nogle spørgsmål til gæsterne. Gæsterne kan også udarbejde spørgsmål til de unge!

Interview af gæsterne

Grupperne interviewer de ældre og fremlægger på skrift resultaterne for klassen. De ældre har her også mulighed for at interviewe de unge.

Underviseren skriver undervejs nøgleudsagn op på tavlen.

De unge går ud i grupperne igen og besvarer følgende spørgsmål. Gæsterne kan evt. besvare samme spørgsmål.

- Dorte siger, at det bedste ville være at være sammen. Er det rigtigt? Hvis ja, hvordan kan hun så løse det? Hvis nej, hvad er så det bedste, og hvordan kan vi opfylde det mål?
- Hvad kan vi gøre på vores sted og i vores sammenhæng for at forbedre fællesskabet mellem unge, voksne og ældre?
- Mener I, der skal være en konsekvens mellem kristentro og praksis på dette punkt? Hvis ja, hvilken? Hvis nej, hvorfor ikke?

Grupperne giver på skift udtryk for deres holdning. De ældre kan også fremlægge deres synspunkter.

Underviseren skriver undervejs nøgleudsagn op på tavlen og samler trådene til sidst.

Lektion 9: Bibelen og homoseksualitet

Tema: Bibelen og homoseksualitet, skriftsyn

Formål med undervisningen

- Formålet med undervisningen er, at de unge får lejlighed til at stifte bekendtskab med de forskellige holdninger til homoseksualitet og til at tage stilling til de forskellige holdninger.

Baggrundsstof til underviseren

De forskellige holdninger til homoseksualitet inden for kirken bunder langt hen ad vejen i forskellige skriftsyn, men også i uenighed om, hvorvidt skriftbeviser overhovedet kan gøres til genstand for en afgørelse, spiller en rolle. Hertil kommer også uenighed om tolkningen af de forskellige skrifthenvvisninger.

Oversigt over nøgleskrifthenvvisninger til Bibelen, som spiller en rolle i debatten:

- 3. Mos 18, 22; 3. Mos 20, 13; Rom 1, 26-27; 1. Tim 1,10.

Disse skrifthenvvisninger spiller også en stor rolle for modstanderne af vielse af homoseksuelle.

Eksempel på en formulering, der ikke baserer sig på skriftbeviser:

En nutidig teologisk accept må basere sig på erkendelsen af, at homoseksuel kærlighed også kristeligt set kan rumme samme kvaliteter som den heteroseksuelle.

Kilde: Kirke og Kristendom. Leksikon. Carsten Bach-Nielsen, Jan Lindhardt, Rosinante Forlag, 2001.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt kirken kan vie homoseksuelle, må man desuden tage stilling til, hvad en kirkelig vielse egentlig indebærer. [Link til lektion 3.](#)

Tip! Bogen, ”Forkynd evangeliet for al skabningen. Om kirkelig vielse af registrerede par” fra Forlaget Anis, kan varmt anbefales.

Ideer til undervisning

- **Se film 2: Kulturchok**
Læg særligt mærke til Klip 2.9: Om homoseksualitet og kirken

Brainstorm

Brug evt. følgende spørgsmål:

- Hvad er jeres umiddelbare reaktion?
- Hvilke argumenter bruger Gladys og Emily?
- Hvilke argumenter bruger præsten?

Gruppearbejde

Inddel de unge i grupper. Alle grupper får samme spørgsmål.

- Prøv at give udtryk for Emily og Gladys’ synspunkt.
- Prøv at give udtryk for præstens synspunkt.
- Undersøg baggrunden for Emily og Gladys’ udtalelser.
- Undersøg baggrunden for præstens udtalelser.
- Mener I, at Bibelhenvvisninger kan ligge til grund for holdningen til homoseksualitet? Hvorfor/Hvorfor ikke?
- Mener I, at præstens synspunkt er legitimt ud fra Bibelen og/eller kristendom og/eller kristen praksis? Hvorfor/Hvorfor ikke?
- Hvad mener det enkelte gruppe medlem? Gruppen sørger for, at alles holdninger bliver skrevet ned og bliver fremlagt.

Grupperne fremlægger på skift deres holdninger for hinanden. Underviseren skriver undervejs nøgleudsagn op på tavlen og samler trådene til sidst.

Lektion 10: Kulturchok

Tema: Kulturchok, mødet med det fremmede

Formål med undervisningen

- Formålet med undervisningen er, at de unge får lejlighed til at overveje vanskelighederne i forbindelse med mødet med en fremmed kultur.

Ideer til undervisning

- **Se film 2: Kulturchok**
Læg særligt mærke til det sidste Klip 2.10: Hjemme i Kenya.
Klippet giver bedst mening i lyset af resten af filmen.

Brainstorm

Brug evt. følgende spørgsmål:

- Hvilke udsagn overrasker jer mest? Hvorfor?
- Kan vi forstå Emily og Gladys' chok?
- Har Emily og Gladys ret i deres kritikpunkter?
- Er der noget, som vi også selv kunne ønske at ændre ved vores samfund?
- Kan vi genkende Emily og Gladys på hjemmebane?
- Har de forandret sig i forhold til, hvordan vi kendte dem, da de var i Danmark?
- Er vi chokerede over deres opfattelse af Danmark?
- Er det muligt at forstå og se en fremmed kultur indefra? Og hvad betyder det for vores møde med det fremmede?

Gruppearbejde

Inddel de unge i grupper. Hver gruppe får en af disse to opgaver. Grupperne noterer deres svar undervejs.

Opgave 1

- Hvilke udtalelser er I enige i?
- Hvilke udtalelser er I ikke enige i?
- Nævn nogle positive ting, som I gerne ville have, at Gladys og Emily skulle have lagt mærke til. Nævn alt, hvad I kan komme i tanke om, tænk både på politiske, religiøse og kulturelle forhold, men tænk også på mentalitet, skik og brug, moral, etik, familie - og kønsrollemønstre, den enkeltes muligheder osv.
- Hvilke positive ting lægger de rent faktisk mærke til?

Opgave 2

- Hvilke udtalelser er I enige i?
- Hvad ville I selv gerne have skulle være anderledes i Danmark?
- Hvordan skulle tingene ændres ifølge Gladys og Emily?
- Hvordan ønsker I, at tingenes skal ændres?
- Hvordan kan vi selv være med til at skabe ændringer, så det vi håber på, kommer til at ske?

Afrunding

Grupperne fremlægger på skift deres synspunkter for hinanden. Underviseren skriver undervejs nøgleudsagn op på tavlen og samler trådene til sidst.

Her er der også mulighed for at runde hele forløbet af. Tag evt. udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvad er det mest overraskende, vi har lært ved at se filmene om Dorte, Gladys og Emily?
- Hvordan kan vi bruge det, vi har lært, i hverdagen?

Film 3: Voldens væsen

Resume af filmen

Filmen og undervisningsmaterialet tager de unge med til den virkelighed, Sierra Leone står midt i efter en umådelig grusom borgerkrig. Mere end 50.000 mennesker blev dræbt i den 10 år lange konflikt. Halvdelen af befolkningen blev drevet på flugt. I filmen møder vi mennesker på begge sider af konflikten, der har mistet familie, er blevet lemlæstet og har fået store ar på sjælen. Vi møder rebellerne, der udførte volden, og dem, der var vidner til det. Nu har fred og forsoning taget over i landet.

Materialet og filmen kan ...

- sætte fokus på spørgsmålene omkring det onde: Hvor kommer det onde fra? Er alt, hvad der sker, Guds vilje? Er alt forudbestemt? Hvis Gud er almægtig, hvorfor hindrer han så ikke det onde? Har mennesket et ansvar? Står Satan bag ondskaben? Kan ondskaben forklares? Hvis ikke, kan man da forholde sig til den på en anden måde?
- sætte fokus på spørgsmålene om, hvordan man kommer videre og lever med det, der er sket. Hvordan både islam og kristendom kan spille en rolle i kampen for fred og forsoning. Hvordan spiller accepten af Guds vilje, eller accepten af situationen ind i forbindelse med fred og forsoning? Hvordan kan Bibelens fortællinger bruges som forståelses- og handlebaggrund? Hvordan spiller anger og tilgivelse en rolle? Hvordan spiller fællesskab og bøn en rolle?
- sætte fokus på mekanismerne bag vold og mekanismerne, som kan true den skrøbelige fred: Hvordan er sammenhængen mellem arbejdsløshed, fattigdom og frustration og uroligheder? Hvilken rolle spiller globaliseringen? Hvordan kan den tilgængelige viden om gode andre steder i verden blive en kilde til yderligere mismodighed og frustration med sociale uroligheder og vold til følge? Hvordan er forholdet mellem grådighed og tilfredshed?

Emnemæssig afsnitsinddeling

1. Voldens væsen
2. Forsoningens mulighed
3. Fredens skrøbelighed

Sådan bruger du filmen og materialet

- Se hele filmen **Voldens Væsen** sammen med de unge.
- Til scenerne er der givet forslag til temaer, man kan gå ind og behandle, og der er givet forslag til spørgsmål, der kan være med til at åbne temaerne og åbne de enkelte scener.
- Til hvert hovedafsnit er der givet forslag til praktiske aktiviteter og opgaver. Formålet med aktiviteterne og opgaverne er at åbne og bearbejde filmens forskellige problemstillinger.

Tema 1. Voldens væsen

- Se film 3: Voldens Væsen
Læg særligt mærke til
Klip 3.1: Den meningsløse vold
Klip 3.2: Kampen om diamanter
Klip 3.3: Gud er almægtig
Klip 3.4: Børnesoldater i krig

Personer vi møder i klippene:

Kvinde i kørestol

Temaer: Ondskab, overlevelse, bøn og fællesskab

Problemstillinger:

- Hvor kommer ondskaben fra?
- Kender ondskaben ingen grænser?
- Kvinden overlevede; snak om bønnens og fællesskabets betydning.

Mand i grøn T-shirt

Temaer: Ondskab, Guds vilje, skæbnen, Guds almagt

Problemstillinger:

- Hvor kommer ondskaben fra?
- Er ondskaben Guds vilje?
- Er Gud "blot" med, hvor mennesker lider?
- Er Guds almagt "i fare," hvis han blot er med, hvor mennesker lider? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- Kan eller vil Gud ikke afhjælpe ondskaben? Og kan man overhovedet stille det spørgsmål?
- Gør det nogen forskel, om vi tror, at ondskaben er Guds vilje, eller om Gud "blot" er med, hvor mennesker lider?
- Kan man se på manden i den grønne T-shirt, at han har oplevet noget traumatisk? Hvordan?
- Hvordan kan man læse et menneskes ansigt?
- Er han mon kommet over det?

Skolelærer

Temaer: Ydmyghed, prøvelse, forklaring af/mening med hændelserne, håb

Problemstillinger:

- Skolelæreren er ikke vred på Gud, hvorfor ikke?
- Der er en stor ydmyghed i udsagnet: "Gud har skabt mig og hvis jeg skal dø, så skal jeg dø." Tal om ydmygheden og styrken, der ligger i det udsagn.
- Hvad mener skolelæreren med, at Gud har skabt krigen for at prøve dem?
- Kan denne forklaring være rigtig?
- Ville denne forklaring virke for os, hvis vi var i samme situation? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- Hvordan ville vi forklare hændelserne?
- Kan vi forklare hændelserne? Skal vi forklare hændelserne?
- Hvis ikke ondskaben kan forklares eller giver mening, hvad giver da mening?
- Hvad giver mening for skolelæreren?
- Giver det mening at tale om fred og forsoning?
- Er fred og forsoning en mulighed?

Tidligere rebel

Temaer: Ansvar, grådighed

Problemstillinger:

- Har man personligt ansvar for noget, man bliver tvunget ud i?
- Hvornår bør/skal man springe fra?
- Kunne det have været dig, der blev RUF-rebel?
- Hvilket medansvar har vi, der køber diamanterne?
- Er grådighed skyld i krigen?
- Hvad gør vi for at kontrollere vores grådighed?

Børnesoldater

Temaer: Ansvar, prestige i ondskab, anger, tilgivelse

Problemstillinger:

- Hvor går aldersgrænsen for, om man er skyldig for sine handlinger?
- Hvorfor er der prestige i at gøre andre ondt?
- Hvorfra kender vi til det?
- Hvad kan vi gøre for at stoppe det?
- Hvordan kommer børnesoldaterne med i fællesskabet igen? Er det nok at glemme og komme videre, eller er anger, bekendelse og tilgivelse nødvendig?
- Hvordan kan kristendommen spille en rolle i denne proces?

Forslag til undervisning

Med udgangspunkt i de ovenfor nævnte klip og personer.

1. Emne: Krigen og krigslegen

Oplæg til samtale:

- Hvilke ligheder og forskelle er der mellem vores krigslege: Røvere og soldater, diverse Pc-spil og X-boks- og playstation-spil og paintball/pinball-krigslege og så den virkelige krig?
- Bliver der i spillet/legen udlevet nogle centrale kræfter i mennesket?
- Hvor dybt ligger det i os at ville have magt og kunne kontrollere?
- Og/eller er legen blot en øvelse i overlevelse?
- Har disse spørgsmål mon spillet en rolle for børnesoldaterne? Hvordan?
- Er vores leg med til at sikre, at der bevares en grænse mellem fantasi og virkelighed, når denne grænse netop kan krydses i spillet?

Aktivitet: Spil krigsspil

Der er flere oplagte aktiviteter i tilknytning til emne 1.

- Gå på netcafe og spil krigsspil på PC.
- Find en paintball-bane i nærheden af hvor I bor og spil paintball.
- Inviterer en soldat eller officer til at fortælle i undervisningen.
- Besøg en kaserne, hvis der er en i nærheden.

2. Emne: Rebellen

Oplæg til samtale:

Kunne det have været dig, der blev RUF-rebel?

Aktivitet: Skriftlig opgave: Hvad nu, hvis det var mig?

De unge vælger et af disse udsagn:

- ”Da jeg var i bushen, fik jeg et gevær og lov til at dræbe. Når de ville have os til at gøre noget, fik vi stoffer blandet med krudt for at få mere mod. Sommetider drømmer jeg om natten, om da jeg var i bushen, om hvordan vi dræbte folk. Min familie græd, da jeg kom tilbage.”
- ”Jeg blev fanget af en kvinde, og hun lærte mig at bruge et gevær. Før vi angreb fik vi te og røg hash, vi tænkte ikke, vi blev som dyr. Jeg havde en ven, men han døde. Efter et angreb fik vi penge og fejrede det med at danse om aftenen. Vi bad ude i bushen, inden vi angreb.”
- ”Vi skulle ud i junglen og finde mad eller fange folk og stjæle fra landsbyerne. Man tænker ikke, når man angriber, man går bare mod målet. Det har været svært at komme tilbage fra livet i bushen. Landsbyen tog imod mig, men det er ikke nemt, for de har ikke glemte alt det, jeg har gjort.”
- ”Vi sloges hele tiden. Vi tænkte ikke på de folk vi skød, vi så ikke på dem, når vi skød. Vi blev ”høje” af at kæmpe, og når vi havde sejret dansede vi. Det gjaldt om at være en hård fighter. Hvis man kunne skære hænderne af eller voldtage, så de andre en som tough.”

De unge går derefter ind i personens verden og udvider beretningen ved f.eks. at skrive om

- den dag han eller hun blev fanget.
- den første gang, han eller hun blev sat til at gøre noget, som egentlig gik over hans eller hendes grænser.
- hvordan livet som rebel har påvirket hans eller hendes liv.
- den dag han eller hun vendte tilbage til landsbyen.
- hvad der er sværest for ham eller hende lige nu, og hvordan han eller hun forholder sig til det.

Alle slutter af med for sig selv at forsøge at besvare spørgsmålene: Hvad nu, hvis det var mig? Hvordan ville det mon påvirke mig at have udøvet vold? Ville jeg kunne komme videre? Hvordan?

3. Emne: Ofret

Oplæg til samtale:

Forestil dig at du var en af krigens ofre.
Hvordan ville du mon have det?

Aktivitet: Rollespil. Ung møder offer.

- De unge går sammen to og to.
- Den ene er offer (enten kvinden i kørestol eller manden i den grønne T-shirt), og den anden er sig selv og forestiller sig, at han eller hun er på besøg hos offeret i offeret eget hus, hvor begivenheden fandt sted.
- "Offeret" fortæller sin historie igen, og den unge stiller de spørgsmål, som han eller hun ville have stillet, hvis han eller hun i virkeligheden sad over for offeret.
- Når samtalen er slut, skriver de to i fællesskab nogle notater ned om, hvad der overraskede dem mest ved deres samtale.

4. Emne: Verden amok

Aktivitet: Anastasias sang: "I do"

- De unge lytter til Anastasias sang: "I do." Findes bl.a. på albummet: "Anastasia"
Sangen handler om, at verden er ved at gå under/gå amok, og det føles, som om hun falder, men hun falder alligevel ikke. Sangen siger ikke, hvorfor hun ikke falder. Hvad siger de unge, hvorfor falder hun ikke? Hvad kan give mennesker støtte i livet?

Tema 2. Forsoningens mulighed

- Se film 3: Voldens Væsen
Læg særligt mærke til
Klip 3.5: Troen kan hjælpe videre
Klip 3.6: Gud og det onde
Klip 3.9: Hvor er Gud?
Klip 3.10: Tilgivelse?

Personer vi møder i klippene:

Præst

Temaer: Traumer, besættelse, eksorcisme, tilgivelse, bøn

Problemstillinger:

- Skyldes ondskaben at rebellerne besatte landet?
- Er rebellerne personligt ansvarlige?
- Skyldes ondskaben Satan?
- Skyldes ondskaben fraværet af Guds ånd?

- Præsten taler om at vi skal døbes med Helligåndens dåb. Hvad mener han mon med det?
- På baggrund af den antagelse, at ondskaben skyldes en ond ånd, giver det mening at praktisere eksorcisme, men vi har svært ved at forholde os til det - hvorfor?

- Både ofre og voldsudøvere har traumer. Hvordan kan begge sider komme videre? Hvad har de hver for sig brug for, og hvad har de brug for i forhold til hinanden?
- Hvad vil det sige at tilgive?
- Kan man glemme? Hvis ikke, hvad er så vejen frem?

Ung mand

Tema: Lidelse

Problemstillinger:

- Hvorfor har den unge mand ikke fred i sindet?
- Hvordan skal han kunne få fred i sindet?

Imam

Tema: Skæbnen, Guds forudbestemmelse, fred og forsoning

Problemstillinger:

- Hvad mener Imamen med, at det var Guds forudbestemmelse?
- Hvordan kan kærligheden være tilgivelsens kraft?
- Tilgiver Gud rebellerne?

Mand i lyserød T-shirt

Temaer: Historier der kan bære

Problemstillinger:

Manden kommer videre, fordi han støtter sig til Bibelens fortællinger og tolker sit liv ud fra dem.

- Har vi fortællinger, som vi kan tolke vores liv ud fra?
- Hvordan mon det er at bruge Bibelen på den måde?
- Bruger vi Bibelen sådan? Hvis nej, hvorfor ikke? Vil vi ikke? Kan vi ikke? Tør vi ikke, eller ...?

Biskop Tom Barnett

Temaer: Synd, vold mod medmennesket, hvor er Gud?

Problemstillinger:

Hvor er vi hos os vidner til, at mennesker gør forfærdelige ting mod hinanden?

Tom Barnett frygter den side af mennesket, der kan gøre disse forfærdelige ting mod andre. Hvad mener vi?

Hvordan forholder Gud sig til menneskets syndige side?

Kræver det mod at lede efter Gud?

Hvad mener Tom Barnett, når han siger, at der alligevel altid er noget, der fortæller ham, at der er en Gud?

Tidligere embedsmand

Temaer: Tro som overlevelsesfaktor, håb, tilgivelse

Problemstillinger:

- Hvor får manden sit håb fra?
- Hvad betyder Gud for ham?
- Hvad mener han med, at han har overladt sine problemer til Gud? Og hvad betyder det for ham?

Landsbyboer

Temaer: Godt og ondt, anger og tilgivelse

Problemstillinger:

- Har landsbyboeren ret i, at vi altid ved, hvad der er godt og ondt?
- Har han ret i, at der skal anger og bekendelse til, for at man kan tilgive?
- Har den tidligere rebel ligeså meget brug for tilgivelsen for at komme videre, som offeret har for at tilgive?

Forslag til undervisningen

1. Emne: Bibelen som medfortolker

Tag udgangspunkt i manden, der bruger Bibelen som medtolker af sit liv. Tal om, hvordan det hjælper ham.

Aktivitet: Bibelen som medfortolker af vores liv

De unge finder hver en bibelfortælling, som de synes kan hjælpe med til at fortolke deres liv. De unge skriver et notat om, hvorfor de har valgt deres fortælling, og hvordan den kan hjælpe dem.

2. Emne: Kender vi det?

Det kan være svært for os at forholde os til krigen i Sierre Leone, fordi vi ikke selv har haft krig inde på livet. En mulighed kunne være se på, hvordan 2. verdenskrig påvirkede os, hvordan vi kom over den.

Aktivitet: Søren Faulis film: "Min morfars morder."

- Tag udgangspunkt i Søren Faulis film. Tal om, hvordan han er kommet videre efter mordet på morfaren.

Aktivitet: Interview

- De unge interviewer ældre, der har oplevet 2. verdenskrig eller andre, der har oplevet en krig. De unge prøver bl.a. at finde ud, hvordan krigen har påvirket de involverede, og hvordan de er kommet videre.

3. Emne: Anger, tilgivelse og forsoning

Tal indledende med de unge om, hvordan kristendommen og islam kan spille en rolle for forsoningen: Vi mennesker kan have svært ved at tilgive hinanden, men Guds tilgivelse gælder også selv den mest forfærdelige voldsmand. Det kan hjælpe at lægge al vreden, alle problemerne over på Gud, ligesom embedsmanden gør.

Aktivitet: Rollespil. Offer møder voldsmand.

- De unge går sammen i mindre grupper. Gruppen udpeger voldsmand og ofre og forestiller sig et møde. Hvad sker der på mødet? Gruppen gennemspiller først et møde, der mislykkes. Gruppen gennemspiller derefter et møde, hvortil der stilles det krav, at mødet skal lykkes. Kræfterne i kristendommen bruges til at få mødet til at lykkes. Grupperne viser til slut deres rollespil for hinanden. Underviseren skriver undervejs nøgleord på tavlen og samler trådene til

sidst: Fred og forsoning er det fælles mål, og kristendommen kan bruges som redskab og platform for målet på begge sider.

Aktivitet: Fredsgudstjeneste

- Planlæg en fredsgudstjeneste sammen med de unge. Lad de unge skrive bønner og finde tekster, musik og salmer til gudstjenesten. Idé til bøn: De unge undersøger, hvilke lande der er truet pga. krig, og fletter evt. disse lande ind i en bøn for fred. Oplagt er det også at bede om fred hos os. Selvom ingen fysisk krig truer vores verden, fører vi alligevel mange krige mod hinanden. Også disse krige kan troen, håbet og kærligheden hjælpe med at stoppe.

Aktivitet: "Where is the love" af bandet 'The black eyed peas'

- Lad de unge lytte til sangen "Where is the love" af The black eyed peas på cden "Elepunk." Hvor mener gruppen, vi skal vende os hen for at få kærligheden tilbage og ind i vores liv?

4. Emne: At gøre en forskel

Aktivitet: Indsamling

- Planlæg at deltage i en indsamling. Det er en måde, hvorpå man kan gøre en forskel. Herudover giver denne oplevelse også en erfaring af, at det hjælper at løfte i flok: Sammen kan vi gøre noget. Sammen står vi stærkt mod krig og ondskab.

Aktivitet: Fred og forsoning i den enkeltes liv

- De unge skriver et notat om, hvad de selv vil og kan gøre for at få fred og forsoning til at blive en virkelighed i deres liv. Hvordan kan kristendommen hjælpe dem? Hvordan kan de med deres holdning til andre være med til at gøre en forskel i verden?

Tema 3. Fredens skrøbelighed

- Se film 3: Voldens Væsen
Læg særligt mærke til
Klip 3.7: Den svære fremtid
Klip 3.8: Kampen for drømmen

Personer vi møder i klippene:

Ung mand

Temaer: Arbejdsløshed, fattigdom, ensomhed, frustration, rådvildhed

Problemstillinger:

- Hvordan påvirker arbejdsløshed mennesker?
- Forestil jer, hvordan arbejdsløshed påvirker den unge mand, som oven i købet har mistet sin familie?
- Han får ingen hjælp - hvordan kan han komme ud af sin onde cirkel?
- Overvej forholdet mellem arbejdsløshed og kriminalitet.
- Hvad mener han med, at han sveder det ud?

Den prostituerede

Tema: Prostitution, arbejdsløshed, håbløshed, frustration

Problemstillinger:

- Forestil jer en så håbløs situation, at kvinder mere eller mindre er tvunget til prostitution.
- Hvordan påvirker prostitution kvinderne?
- Hvordan påvirker prostitution mændene?
- Hvordan påvirker prostitution samfundet?
- Er der håb for kvinderne? Hvordan?

Biskop George Biguzzi

Tema: Globalisering, arbejdsløshed, fattigdom, mekanismerne bag vold

Problemstillinger:

- Overvej, hvordan globaliseringen kan true freden/ligge til grund for vold.
- Overvej, hvordan arbejdsløsheden og den frustration, den fører med sig, kan true freden.

Nygift

Tema: Drømme, skuffelser, mismod

Spørgsmål:

- Læg mærke til sorgen i hendes ansigt, når hun taler om at blive gammel før tiden.
- Kender vi hendes sorg?
- Overvej om mismod og skuffelser overordnet set fører til en ustabilitet, som på et tidspunkt kan slå ud i vold.
- Overvej, hvor lidt eller hvor meget af skuffelser, mismod osv. der skal til, for at det giver sig udslag i vold.
- Vi behandler normalt hinanden pænt, men hvor lidt eller hvor meget skal der egentlig til, for at vi bliver uvenner?
- Hvordan genskabes balancen?
- Kan et forhold både blive styrket og svækket af en gammel uenighed/konflikt?
- Hvad skal der til for, at et forhold kan gå styrket ud af en konflikt?
- Kvinden taler om, at hun gerne vil have penge til at kunne gøre bestemte ting, der gør hende lykkelig.

Forslag til undervisning

1. Emne: Drømme og skuffelser

Tal om, hvad skuffelser gør ved mennesker. Hvad gør drømmen ved et menneske? Hvordan kommer man videre ovenpå en skuffelse?

Aktivitet: En vej ud af skuffelsen

De unge går sammen to og to og snakker med hinanden om, hvilke drømme de har for fremtiden, og hvilken drøm de helst ser, går i opfyldelse. Hvordan vil de have det med at blive gammel før tiden? Har de unge haft nogen skuffelser? Er de kommet over dem? Hvis ja, hvordan? Hvis nej, kan de da evt. hjælpe hinanden på dette punkt?

2. Emne: Grådighed og tilfredshed

Grådighed er et generelt problem for mennesket. Grådighed og utilfredshed truer både fred og fællesskab hos rig og fattig.

Aktivitet: Kilder til utilfredshed

Opstil forskellige kilder til utilfredshed hos rige og hos fattige. Se kritisk på vores utilfredshed i vor del af verden. Er den berettiget? Hvad gør vi for at styre vores grådighed?

3. Emne: Arbejdsløshed

Mennesket vil bruges til noget, ellers bliver vi frustrerede.

Aktivitet: Top ti

- De unge skriver hver især 10 ting ned, som de gerne vil bruges til. Det er ikke sikkert, at alle 10 ting er bundet op på et konkret arbejde. Dette rejser spørgsmålet om, hvad der ellers kan gøre en glad og tilfreds.

Aktivitet: "Feel" af Robbie Williams

- Lad de unge lytte til sangen "Feel" af Robbie Williams fra cd'en Escapology. Hvad mener han, når han siger, at han har for meget blod i årerne, der går til spilde? Ifølge Gud er vores liv aldrig spild. Vi er hans børn, han har givet os livet.

